

[Alfred Hansen]

»Statsstøtte, den sikre død for en virksomhed.«

Det bør man nok skrive sig bag øret både i venstre og i socialdemokratiske kredse, som åbenbart tror, at man kan løse samfundets problemer gennem statstilskud i stadig større omfang. Vi må have en naturlig udvikling, og hvis ikke vi gør noget fundamentalt ved disse problemer, ikke ved at nøjes med at lappe på det, som der her er lagt op til, men ved at fjerne enhver spekulationsmulighed, enhver mulighed for at anbringe sine penge passivt til stort renteaftast, og lave love, så kapitalen kanaliseres derhen, hvor den kan være med til at skabe produktion og afsætning, så vil man ikke kunne løse de problemer, vi står i.

Jeg kan heller ikke, med de stadig stigende priser, der har været på danske landbrug, forestille mig, hvordan man fortsat skal kunne bevare familiebrugene, hvis denne udvikling fortsætter. Hvordan forestiller man sig i øvrigt, at de, der i dag ligger i vuggen eller går i den danske folkeskole, men som engang ad åre ønsker at blive selvstændige landmænd, skal få mulighed for at blive selvstændige danske landmænd? Hvordan er mulighederne for at bedre generationsskiftet? Jeg må konstatere, at hvis ikke udviklingen ændres fundamentalt, vil vi med udgangen af dette århundrede have meget få familiebrug og begrebet den danske landmand som selvejer være en illusion.

Bjørn Elmquist (V):

Jeg synes, den hidtidige debat i alt for stort omfang har båret præg af, hvordan vi kan begrænse landbrugets muligheder, eller hvordan vi skal undlade at begrænse det. Jeg synes, vi skulle få anlagt en noget anden betragtning og se, hvordan vi ved en mere positiv indsats eller aktiv eller dynamisk betragtning kunne få større chance for at udnytte landbruget som det store trumfkort, det er i kanpen mod den økonomiske krise.

Jeg mener ikke, at vi her skal begive os ind i statstilskuddenes verden, som vi lige har hørt advaret mod, men vi skal gøre os klart, at vi måske kan give landbruget større muligheder for at udnytte de EF-fordele fuldt ud, som vi har inden for den fælles landbrugspolitik, og dér kan vi f.eks. se til Holland. Jeg står ikke og anbefaler nationale

støtteordninger i strid med EF-reglerne – naturligvis ikke – men jeg mener, at Holland kunne tjene som et godt eksempel i den henseende.

Jeg synes, at debatten har været meget præget af ligefrem smålighed og misundelse og også misforståelser ind imellem. Om de har været bevidste eller ubevidste over for landbruget skal jeg ikke kunne afgøre selv, men jeg tror, at også de debattører, de mennesker i samfundet, som har sådanne synspunkter over for landbruget, kunne blive mere positivt indstillet, hvis man gjorde sig klart, i hvilket omfang landbruget kunne trække os ud af den økonomiske krise.

Der er nogle, der med et fint ord taler om multiplikatoreffekten for landbruget, og jeg tror, det betyder noget i retning af, at hvis vi putter så og så meget ind i den ene ende af landbruget, får vi så og så meget ud i en samfundsgavnlig effekt i den anden ende. En person, der er beskæftiget i landbruget, i primærlandbruget f.eks., kan give beskæftigelse til mellem to og tre mere i følgeerhvervene.

Der findes i betænkningen fra landbrugsudvalget, som også er nævnt før, nogle mere præcise tal herfor, og jeg vil gerne nævne dem, for jeg tror, de er af betydning for forståelsen.

Her har man talt om en udvidelse i den animalske produktion på 3 pct. årligt, som vil kræve nye investeringer på vel efterhånden godt og vel 1 mia kr. årligt. Hvis man forestillede sig noget sådant, ville man i det første år få en effekt på beskæftigelsen på i alt 10.000 mand, 7.500 flere ville blive ansat i byggesektoren og 1.600 i slagterisektoren, altså en samlet effekt på 10.000 mand. Det ville naturligvis have konsekvenser for en lang række økonomiske og finansielle forhold i Danmark. Alene det, at 10.000 flere mennesker kom i arbejde, ville, hvis vi nu sætter gennemsnittet for årlig dagpengeudbetaling, arbejdsløshedsunderstøttelse, lavt til 50.000 kr. om året, give en besparelse på dagpengeudgifterne for staten på 500 mill. kr., altså $\frac{1}{2}$ mia kr., og det er da immervæk også penge. Det ville måske også give et større skatteprovenu og en gavnlig effekt på efterspørgslen i samfundet. Dette har kun med beskæftigelsen at gøre; der er naturligvis også en forøget valutaindtjening at hente.

Dette er ikke kun smuk teori: der er tal, der viser, at vi siden EF-medlemskabets start